

K O M U N I K A T
Z B A D A N I A

Warszawa, lipiec 2009

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/103/2009

**OCENY DZIAŁALNOŚCI
PREZYDENTA, PARLAMENTU
I CBA**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

W lipcu¹ odnotowaliśmy wzrost pozytywnych ocen działalności prezydenta. Zmiany dotyczące pracy parlamentu są minimalne. Wciąż zdecydowanie przeważają krytyczne opinie o działaniach tych instytucji. Ocenę dotyczącą Centralnego Biura Antykorupcyjnego, pomimo swojej niejednoznaczności, są najniższe od roku 2007.

W porównaniu z ubiegłym miesiącem poprawiły się oceny działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego, które są obecnie najwyższe od ośmiu miesięcy. Obecnie dobrą opinię o pracy tego urzędu ma ponad jedna czwarta badanych (27%, o 5 punktów więcej niż w czerwcu), jednak nadal większość (59%, spadek o 9 punktów) wyraża się o niej krytycznie.

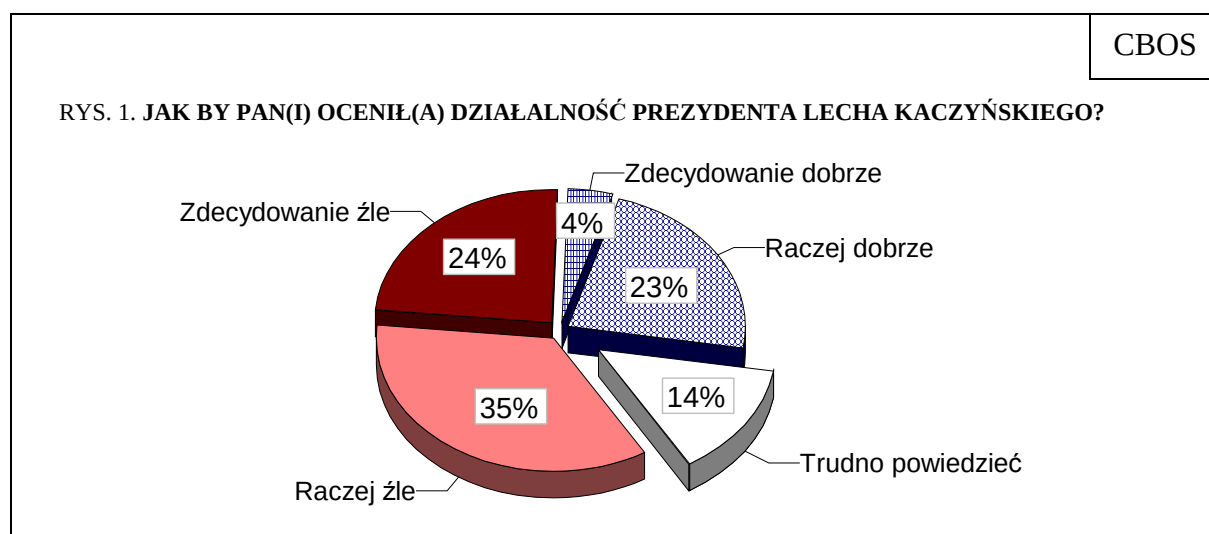
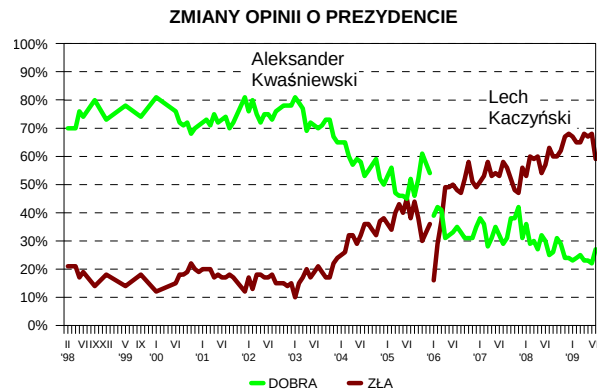

Tabela 1

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																				Zmiany VI–VII '09
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII		
	2008												2009								
	w procentach																				
Dobra	36	29	30	27	32	30	25	26	31	29	24	24	23	24	25	23	23	22	27	+5	
Zła	53	60	59	60	54	57	63	60	60	62	67	68	67	65	65	68	67	68	59	–9	
Trudno powiedzieć	11	11	11	13	14	13	12	14	9	9	9	8	10	10	10	9	10	10	14	+4	

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (230) przeprowadzono w dniach 2–8 lipca 2009 roku na liczącej 1125 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Oceny prezydentury Lecha Kaczyńskiego zależą od poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania i dochodu respondentów. Negatywnie w tej kwestii częściej niż inni wypowiadają się osoby młode, zamieszkujące duże ośrodki miejskie. Krytycyzm rośnie również wraz ze wzrostem wysokości dochodów i poziomem wykształcenia.

Ankietowani, którzy poparli Lecha Kaczyńskiego w drugiej turze wyborów prezydenckich w 2005 roku, prawie dwukrotnie częściej oceniają jego pracę pozytywnie (56%) niż negatywnie (30%). W elektoracie Donalda Tuska z przywołanych wyborów jednoznacznie dominują krytyczne opinie o prezydenturze Lecha Kaczyńskiego (82% wobec 9% wskazań pozytywnych). Badani, którzy nie pamiętają, na kogo głosowali w wyborach prezydenckich, pomimo przewagi opinii krytycznych, nie są tak jednomyślni w ocenie działalności tego urzędu.

Tabela 2

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	56	30	14
Donalda Tuska	9	82	9
Niepamiętający, na kogo głosowali	40	56	4

W elektoratach partyjnych działalność prezydenta najlepiej oceniają potencjalni wyborcy PiS. Od czerwca w grupie tej nastąpił 10-punktowy wzrost pozytywnych opinii o głowie państwa i taki sam spadek wskazań negatywnych. Od poprzedniego sondażu nieznacznie (o 4 punkty) zwiększyła się akceptacja pracy tego urzędu wśród sympatyków

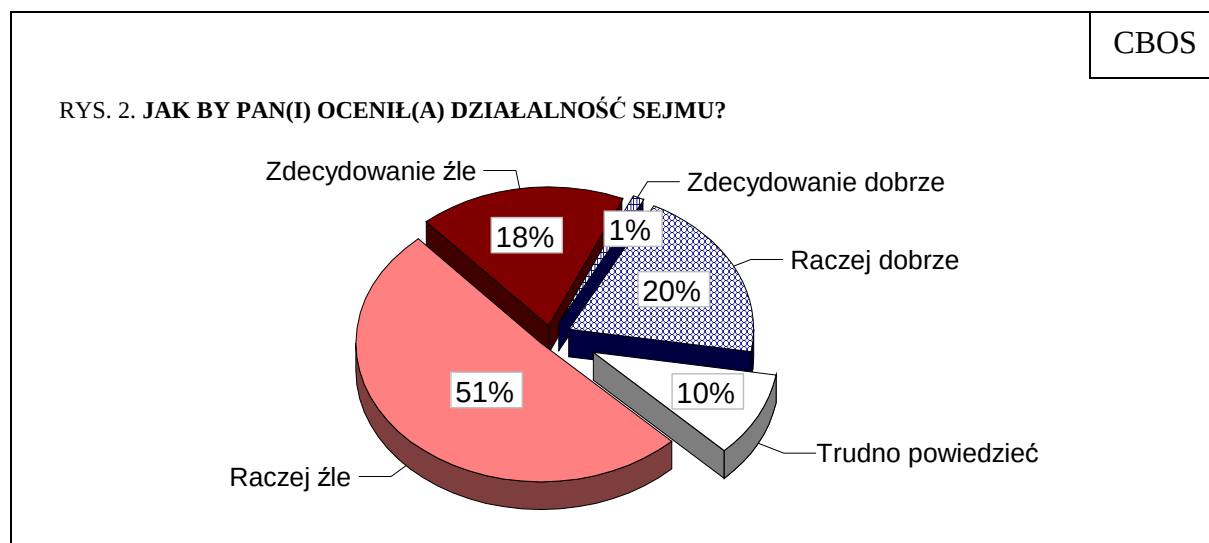
Platformy Obywatelskiej. Podobne tendencje (niewielki wzrost poparcia przy jednoczesnym spadku odsetka ocen negatywnych) wykazują respondenci niezamierzający głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych. Pomimo wzrostu odsetka badanych pozytywnie oceniających obecną prezydenturę, należy pamiętać, że działalność Lecha Kaczyńskiego jest krytykowana przez zdecydowaną większość sympatyków PO (83%), PSL (67%), a także SLD (89%).

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	86	7	7
PSL*	24	67	9
PO	12	83	5
SLD*	5	89	6
Niezamierzający głosować	22	60	18

* Opinie elektoratów PSL i SLD należy traktować ostrożnie z uwagi na niewielkie ich liczebności w badanej próbie

Oceny pracy Sejmu w ostatnim miesiącu nie uległy zmianie. Nadal większość badanych (69%) wypowiada się krytycznie o działalności izby niższej, a jedynie co piąty (21%) wyraża pozytywną opinię.

Zbliżone do czerwcowych są również oceny pracy Senatu. Nieco przybyło ankietowanych mających negatywne zdanie o pracy tej izby parlamentu (o 2 punkty, do 54%) i tych, którzy oceniają ją pozytywnie (o 3 punkty, do 28%).

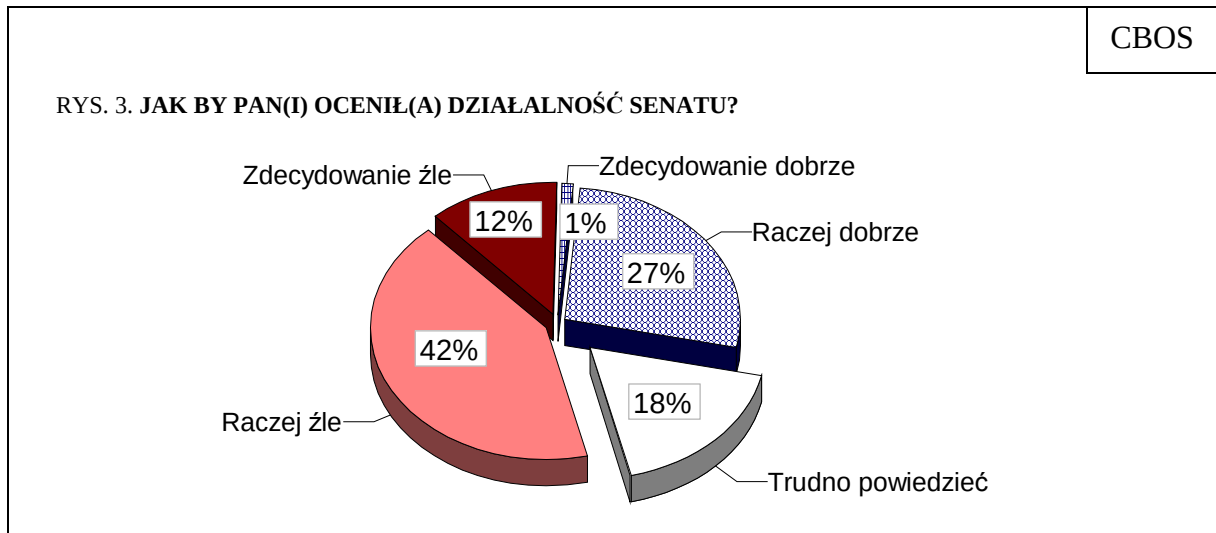
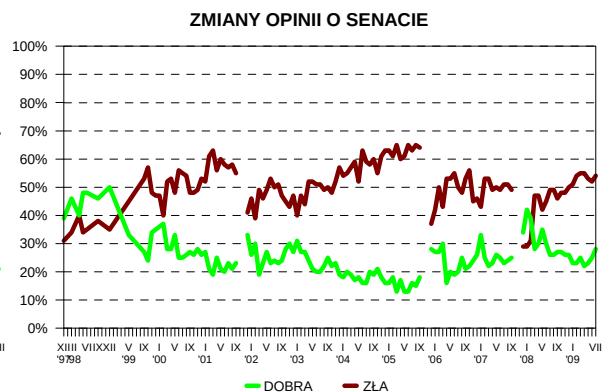
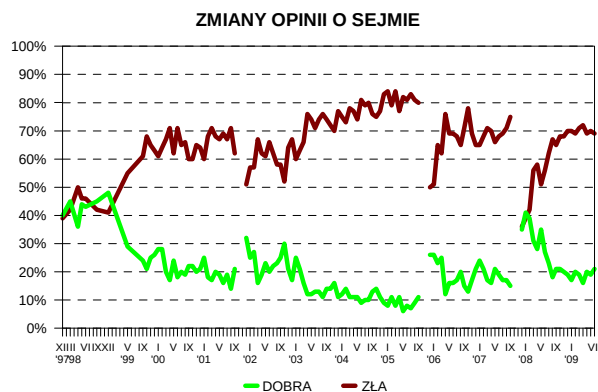

Tabela 4

Oceniane instytucje	Oceny	Wskażania respondentów według terminów badań															Zmiany VI-VII '09
		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
		2008								2009							
		w procentach															
Sejm	dobra	35	27	23	18	21	21	20	19	17	20	19	16	20	19	21	+2
	zła	51	56	62	67	65	68	68	70	70	69	71	72	69	70	69	-1
	Trudno powiedzieć	14	17	15	14	14	11	12	11	13	11	10	12	11	11	10	-1
Senat	dobra	35	30	26	26	27	27	26	26	23	23	25	22	23	25	28	+3
	zła	42	45	49	49	46	48	48	50	51	54	55	55	53	52	54	+2
	Trudno powiedzieć	23	25	25	25	27	24	25	24	26	22	20	23	24	23	18	-5

Pozytywne oceny pracy Sejmu są najczęstsze wśród sympatyków Platformy Obywatelskiej (39%). Najbardziej krytyczni wobec działań posłów są zwolennicy PSL i badani niezamierzający głosować w potencjalnych wyborach (po 74%). W ocenach Sejmu wskazania negatywne przeważają nad pozytywnymi niezależnie od preferencji wyborczych i zamiaru uczestnictwa w wyborach.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	39	55	6
SLD*	36	55	9
PiS	25	70	5
PSL*	17	74	9
Niezamierzający głosować	16	74	10

* Opinie elektoratów PSL i SLD należy traktować ostrożnie z uwagi na niewielkie ich liczebności w badanej próbie

Działalność Senatu jest najlepiej oceniana przez zwolenników Platformy Obywatelskiej (50% wskazań pozytywnych). Najgorzej wypowiadają się o niej badani niezamierzający głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych – 59% z nich wyraża niezadowolenie z aktywności tej izby parlamentu.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	50	40	10
SLD*	42	39	19
PSL*	36	56	8
PiS	31	57	12
Niezamierzający głosować	19	59	22

* Opinie elektoratów PSL i SLD należy traktować ostrożnie z uwagi na niewielkie ich liczebności w badanej próbie

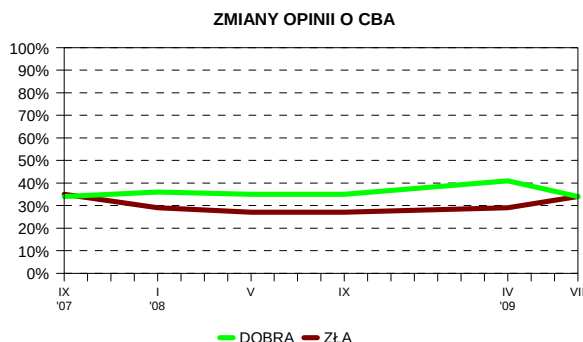
W marcu 2006 roku, kiedy powołanie Centralnego Biura Antykorupcyjnego było już sprawą przesądzoną, 53% badanych uważało, że instytucja ta przyczyni się do ograniczenia korupcji w Polsce, a niemal jedna trzecia ankietowanych (32%) wyrażała przeciwną opinię². Aktualne notowania Biura są zbliżone do najgorszego wyniku z wyborczego roku 2007, kiedy to wokół jego działalności pojawiły się liczne kontrowersje (afery gruntowa, zatrzymanie

² Zob. komunikat CBOS „Centralne Biuro Antykorupcyjne”, marzec 2006.

posłanki Beaty Sawickiej). Obecnie opinie o CBA są dokładnie podzielone: 34% respondentów pozytywnie postrzega pracę tej instytucji i tyle samo osób ją krytykuje. Biuro nigdy nie było oceniane zbyt dobrze, ale w stosunku do poprzedniego pomiaru (w którym zanotowaliśmy najwyższy dotychczas odsetek opinii pozytywnych) zwraca uwagę 5-punktowy wzrost ocen zdecydowanie złych i 7-punktowy spadek dobrych.

Tabela 7

Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność CBA?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	IX '07		I '08		V '08		IX '08		IV '09		VII '09	
	w procentach											
Zdecydowanie dobrze	5	34	4	36	5	35	6	35	6	41	3	34
Raczej dobrze	29		32		30		29		35		31	
Raczej źle	20	35	21	29	19	27	21	27	23	29	23	34
Zdecydowanie źle	15		8		8		6		6		11	
Trudno powiedzieć	31		34		38		37		30		32	

Aktywność CBA jest dobrze oceniana przez większość potencjalnych wyborców PiS (59%), jednocześnie tylko w tym elektoracie przeważają opinie pozytywne. Najbardziej krytyczni wobec tej instytucji są sympatycy SLD (49% wskazań negatywnych) i PO (46%).

Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności CBA		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	59	23	18
PO	38	46	16
PSL*	33	33	34
SLD*	35	49	16
Niezamierzający głosować	34	34	32

* Opinie elektoratów PSL i SLD należy traktować ostrożnie z uwagi na niewielkie ich liczebności w badanej próbie

Opracował
Marcin HERRMANN

A N E K S

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Lecha Kaczyńskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		27	59	14	1123
Płeć	Mężczyźni	29	60	11	535
	Kobiety	26	57	17	588
Wiek	18-24 lata	24	62	14	155
	25-34	21	66	13	212
	35-44	23	63	14	163
	45-54	28	58	14	201
	55-64	29	60	10	189
	65 lat i więcej	38	43	18	203
Miejsce zamieszkania	Wieś	30	51	19	420
	Miasto do 20 tys.	25	61	14	154
	20-100 tys.	25	62	13	211
	101-500 tys.	26	62	11	183
	501 tys. i więcej mieszk.	27	68	5	155
Wykształcenie	Podstawowe	30	51	19	287
	Zasadnicze zawodowe	28	57	15	287
	Średnie	26	62	11	384
	Wyższe	24	66	10	165
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	23	67	10	94
	Średni personel, technicy	21	73	7	42
	Pracownicy adm.-biurowi	26	67	7	85
	Pracownicy usług	22	59	19	73
	Robotnicy wykwalifikowani	23	68	9	137
	Robotnicy niewykwalifik.	29	59	12	61
	Rolnicy	29	44	27	56
	Pracujący na własny rach.	8	75	18	38
Bierni zawodowo	Renciści	26	54	19	88
	Emeryci	38	46	15	243
	Uczniowie i studenci	30	55	15	80
	Bezrobotni	26	64	10	77
	Gospodynie domowe i inni	16	62	22	49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	25	67	8	148
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	63	14	76
	sekt. prywat. poza rolnict.	19	69	12	274
	prywatnym gosp. rolnym	33	48	20	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	30	53	16	234
	501-750	27	60	12	186
	751-1000	33	57	10	191
	1001-1500	23	69	8	162
	Powyżej 1500 zł	18	75	7	136
Ocena własnych war. mater.	Źle	31	56	14	195
	Średnie	28	57	15	505
	Dobre	25	62	13	423
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	44	37	19	69
	Raz w tygodniu	33	53	14	554
	1-2 razy w miesiącu	21	61	18	170
	Kilka razy w roku	16	71	13	204
	W ogóle nie uczestniczy	20	73	6	126
Poglądy polityczne	Lewica	17	77	6	150
	Centrum	24	64	12	337
	Prawica	41	48	11	361
	Trudno powiedzieć	19	56	25	274

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		21	69	10	1123
Płeć	Mężczyźni	20	72	8	535
	Kobiety	22	67	11	588
Wiek	18-24 lata	19	68	13	155
	25-34	26	68	5	212
	35-44	14	74	12	163
	45-54	21	71	8	200
	55-64	23	72	5	189
	65 lat i więcej	23	63	14	204
Miejsce zamieszkania	Wieś	18	70	12	420
	Miasto do 20 tys.	19	70	10	154
	20-100 tys.	21	72	6	211
	101-500 tys.	26	64	9	183
	501 tys. i więcej mieszk.	27	70	3	155
Wykształcenie	Podstawowe	17	69	14	288
	Zasadnicze zawodowe	14	78	8	287
	Średnie	25	66	8	383
	Wyższe	32	62	6	165
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	28	64	8	94
	Średni personel, technicy	31	67	2	42
	Pracownicy adm.-biurowi	24	66	10	85
	Pracownicy usług	20	71	9	73
	Robotnicy wykwalifikowani	15	79	6	137
	Robotnicy niewykwalifik.	18	73	9	61
	Rolnicy	12	65	22	55
	Pracujący na własny rach.	15	81	5	38
Bierni zawodowo	Renciści	25	68	7	88
	Emeryci	24	65	11	244
	Uczniowie i studenci	25	64	11	80
	Bezrobotni	16	75	8	77
	Gospodynie domowe i inni	14	73	13	49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	25	69	6	148
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	19	71	11	76
	sekt. prywat. poza rolnict.	21	74	6	274
	prywatnym gosp. rolnym	12	64	25	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	72	9	233
	501-750	15	73	12	187
	751-1000	24	70	5	191
	1001-1500	23	67	10	162
	Powyżej 1500 zł	33	63	4	136
Ocena własnych war. mater.	Źle	11	81	8	195
	Średnie	17	75	8	506
	Dobre	32	57	11	422
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	71	15	69
	Raz w tygodniu	24	66	10	555
	1-2 razy w miesiącu	15	78	7	169
	Kilka razy w roku	24	67	9	204
	W ogóle nie uczestniczy	17	76	7	126
Poglądy polityczne	Lewica	28	67	5	150
	Centrum	20	73	7	337
	Prawica	27	68	5	362
	Trudno powiedzieć	12	68	20	274

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		28	54	18	1122
Płeć	Mężczyźni	28	55	17	535
	Kobiety	27	53	20	587
Wiek	18-24 lata	28	53	18	154
	25-34	30	59	12	212
	35-44	18	63	18	163
	45-54	33	49	18	200
	55-64	28	55	17	189
	65 lat i więcej	27	46	26	204
Miejsce zamieszkania	Wieś	23	56	21	420
	Miasto do 20 tys.	23	58	19	154
	20-100 tys.	30	54	15	211
	101-500 tys.	33	46	21	183
	501 tys. i więcej mieszk.	34	54	12	154
Wykształcenie	Podstawowe	19	59	23	288
	Zasadnicze zawodowe	21	60	19	287
	Średnie	34	49	17	382
	Wyższe	41	47	12	165
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	36	49	16	94
	Średni personel, technicy	42	45	14	42
	Pracownicy adm.-biurowi	30	56	14	85
	Pracownicy usług	30	53	17	73
	Robotnicy wykwalifikowani	19	64	17	137
	Robotnicy niewykwalifik.	25	61	14	61
	Rolnicy	19	53	28	55
	Pracujący na własny rach.	26	66	8	38
Bierni zawodowo	Renciści	24	52	25	88
	Emeryci	30	49	21	244
	Uczniowie i studenci	33	49	17	79
	Bezrobotni	22	63	15	77
	Gospodynie domowe i inni	25	53	22	49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	31	53	16	147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	25	57	18	76
	sekt. prywat. poza rolnict.	30	57	13	274
	prywatnym gosp. rolnym	22	55	23	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	23	60	17	233
	501-750	21	56	23	187
	751-1000	31	54	15	191
	1001-1500	33	50	16	162
	Powyżej 1500 zł	41	46	13	136
Ocena własnych war. mater.	Źle	15	62	23	195
	Średnie	24	59	16	506
	Dobre	38	44	18	421
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	22	57	21	69
	Raz w tygodniu	30	52	18	555
	1-2 razy w miesiącu	22	59	20	169
	Kilka razy w roku	32	52	15	204
	W ogóle nie uczestniczy	22	58	20	125
Poglądy polityczne	Lewica	38	50	12	150
	Centrum	27	57	16	336
	Prawica	36	51	13	362
	Trudno powiedzieć	12	57	31	274

Tabela 4

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność CBA ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		34	34	32	1122
Płeć	Mężczyźni	38	35	27	535
	Kobiety	30	33	37	587
Wiek	18-24 lata	46	30	24	155
	25-34	40	35	25	212
	35-44	34	33	33	163
	45-54	36	32	32	200
	55-64	31	40	29	188
	65 lat i więcej	19	33	48	204
Miejsce zamieszkania	Wieś	35	27	38	420
	Miasto do 20 tys.	31	35	33	154
	20-100 tys.	36	36	28	211
	101-500 tys.	32	38	30	183
	501 tys. i więcej mieszk.	33	44	23	155
Wykształcenie	Podstawowe	25	31	44	287
	Zasadnicze zawodowe	35	31	35	286
	Średnie	40	33	27	384
	Wyższe	33	46	20	165
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	36	42	22	94
	Średni personel, technicy	47	41	13	42
	Pracownicy adm.-biurowi	38	38	24	85
	Pracownicy usług	42	35	23	73
	Robotnicy wykwalifikowani	39	29	32	137
	Robotnicy niewykwalifik.	32	33	35	61
	Rolnicy	32	27	41	56
	Pracujący na własny rach.	30	36	35	38
Bierni zawodowo	Renciści	21	35	45	87
	Emeryci	25	32	43	244
	Uczniowie i studenci	51	26	23	80
	Bezrobotni	30	45	25	77
	Gospodynie domowe i inni	36	30	34	49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	31	43	26	148
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	35	35	30	76
	sekt. prywat. poza rolnict.	45	31	24	274
	prywatnym gosp. rolnym	39	26	36	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	36	31	33	233
	501-750	32	37	31	187
	751-1000	33	36	31	190
	1001-1500	37	36	27	162
	Powyżej 1500 zł	34	43	23	136
Ocena własnych war. mater.	Źle	29	31	40	195
	Średnie	31	34	35	505
	Dobre	39	35	26	422
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	20	39	41	69
	Raz w tygodniu	38	30	33	555
	1-2 razy w miesiącu	37	29	34	168
	Kilka razy w roku	29	42	29	204
	W ogóle nie uczestniczy	29	43	28	126
Poglądy polityczne	Lewica	30	45	26	150
	Centrum	31	43	26	337
	Prawica	45	30	25	361
	Trudno powiedzieć	25	23	52	274